

SAYI : S.12277
BAŞVURU NO : 2019/7539
KARAR TARİHİ : 05/09/2019

RET KARARI

BAŞVURAN :
BAŞVURUYA KONU İDARE : ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
BAŞVURUNUN KONUSU : Başvuranın, yüksek lisans programında seminer dersini süresinde vermediği gerekçesi ile ilişkisinin kesilmesine itirazı hakkındadır.
BAŞVURU TARİHİ : 04/04/2019

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1) Kurumumuza 4/4/2019 tarihinde yapılan başvuruda; Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü ... Ana Bilim Dalındaki yüksek lisans eğitimine devam ederken tarafına hiçbir bilgi verilmeden 18 Eylül 2018 tarihinde kaydının silindiğini, söz konusu işlemin tarafına tebliğ edilmediğini, ancak 15 Kasım 2018 tarihinde öğrendiğini, 4 Ocak 2019 tarihinde verdiği dilekçeye 15 Şubat 2019 tarihinde eline ulaşan 19 Ocak 2019 tarihli yazıda da tatmin edici bir cevap verilmediğini açıklamakta ve tez çalışmasını bitirme aşamasında kayıt silme işleminin iptal edilmesi yönünde tavsiye kararı alınmasını talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2) Kurumumuzun 02/05/2019 tarihli ve ... sayılı bilgi-belge talep yazısına istinaden Atatürk Üniversitesi Rektörlüğü Hukuk Müşavirliği'nin 16/05/2019 tarihli ve ... sayılı cevabi yazı ekinde yer alan Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü'nün 08/05/2019 tarihli yazı ve eklerinde; "... .. Sosyal Bilimler Enstitüsü ... Anabilim Dalı tezli yüksek lisans programına 23/08/2013 tarihinde kayıt yaptırmıştır.

Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Uygulama Esasları'nın "Tezli yüksek lisans programı başlıklı" 7. maddesinin 2. fıkrası gereğince seminer dersini tamamlamak, başarılı olmak zorundadır. "MADDE 7 (2) Tezli yüksek lisans programı toplam yirmi bir krediden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ve tez çalışması kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi dâhil en az sekiz ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur. Öğrenci, en geç danışman atanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl tez dönemi için kayıt yaptırmak zorundadır." şeklindedir. Aynı uygulama esaslarının "Süre" başlıklı 8. maddesi "Süre - MADDE 8 – (1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta veya yabancı dil hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyıldan tamamlanır. (2) Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla

tamamlayamayan veya bu süre içerisinde bu yönetmelikte yer alan başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen; azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin **Üniversite ile ilişkisi kesilir.**" şeklindedir. Dördüncü yarıyıl sonu itibariyle seminer dersinin başarıyla tamamlanması hem eğitimin bir parçası, hem de bir zorunluluktur. seminer dersini başarıyla tamamlamamıştır.

Söz konusu yüksek lisans programında seminer dersi alınmaksızın bir sonraki aşamaya geçmek mümkündür. Gerek Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Uygulama Esasları'nda, gerekse Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nde lisansüstü eğitimde sıralama zorunluluğu bulunmamaktadır. Derslerini tamamlayan öğrenci seminer dersini alır, seminer dersini tamamlayan tez çalışmasına başlar diye bir kural mevzuatımızda yer almamaktadır. Öğrenci ders aşamasının 2. yarıyılında tez konusu belirleyebilmekte, derslerini alırken seminer dersini de tamamlayabilmektedir. Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Uygulama Esasları'nın Tez danışmanı atanması başlıklı 9. maddesinin 1. fıkrası "Tez danışmanı atanması - MADDE 9 – (1) Tezli yüksek lisans programında, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığı her öğrenci için üniversitenin kadrosunda bulunan bir tez danışmanını en geç birinci yarıyılın sonuna kadar; **öğrencinin danışmanı ile beraber belirlediği tez konusunu da en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar enstitüye önerir.** Tez danışmanı ve tez konusu enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir." şeklindedir. Görüldüğü gibi 2. yarıyılıda öğrenci derslerini alırken, tez konusunu da belirleyebilmektedir.

... ..'in öğrencilik kaydı, 18/09/2018 tarihinde Yönetim Kurulumuzun ... sayılı kararı ile Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Uygulama Esasları'nın "Süre" başlıklı 8. maddesinin 2. fıkrası gereğince **seminer dersini dördüncü yarıyıl sonu itibariyle tamamlamadığı için silinmiştir.** Söz konusu uygulama esaslarında veya yönetmelikte yapılacak her türlü işlem için öğrencilerin ya da danışmanların bilgilendirilme zorunluluğu olduğuna dair bir hüküm bulunmamaktadır. Öğrenci olsun, danışman olsun yönetmelik ve uygulama esaslarında belirtilen hususları bilmek zorundadır. Mevzuat gereği, yerine getirilmesi zorunlu olan işlemlerin yapılmaması durumunda yaptırımın ne olacağı, ne yapılması gerektiği, söz konusu yönetmelik ve uygulama esaslarında belirtilmektedir. Bunlara da her yerden (Enstitü web sayfasından, Üniversitemiz Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı web sayfasında Mevzuat kısmından, "mevzuat.gov.tr." adresinden) ulaşmak mümkündür.

Sorunun çözümü: Çıkarılacak bir Af Kanunuyla mümkündür veya'in kaydı silinen programa müracaat edip, kayıt hakkı kazanması, kaydını yaptırıp, aldığı dersleri saydırarak eğitimine kaldığı yerden devam etmesidir."

Şeklinde açıklamalar yapıldığı görülmüştür.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3) 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı T.C. Anayasası'nın, "Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı" başlıklı 74 üncü maddesinde; "Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler..."

4) 29/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun "Kurumun görevi" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; "Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir."

5) 6/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Diploma alma, ders kredilerinin hesaplanması, öğrencilik haklarından yararlanma ve sınavlar:" başlıklı 44

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytindalı Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

üncü maddesinin ilgili bentlerinde; “a. Yükseköğretim kurumlarının ... lisansüstü düzeyindeki diploma programlarına kayıtlı öğrenciler, bu madde hükümlerine göre belirlenen ders kredileri ve diğer yükümlülükleri başarı ile tamamlamaları halinde; ... yüksek lisans ... diploması alır. Ders kredileri, Yükseköğretim Kurulunca ilgili programın yer aldığı diploma düzeyi ve alan için yükseköğretim yeterlilikler çerçevesine göre belirlenen kredi aralığı ve öğrencilerin çalışma saati göz önünde tutularak yükseköğretim kurumlarının senatoları tarafından belirlenir. İlgili diploma programını bitiren öğrencinin kazanacağı bilgi, beceri ve yetkinliklere o dersin katkısını ifade eden öğrenim kazanımları ile açıkça belirlenmiş teorik veya uygulamalı ders saatleri ve öğrenciler için öngörülen diğer faaliyetler için gerekli çalışma saatleri de göz önünde bulundurularak yükseköğretim kurumlarının senatoları tarafından belirlenen ilkeler çerçevesinde ders kredileri hesaplanır. b. Yükseköğretim kurumlarında, ... her bir dönemde alınması gereken asgari ve azami kredi miktarları; ... kayıt, devam, uygulama, tez ve teorik ders içerikleri, ön şartlı dersler, sınav çeşitleri ve bunların ders başarı notuna katkısı; ... diploma alınabilmesi için, uygulama, teorik, uzaktan veya açıköğretim özellikleri ile ... eğitim öğretimin devamına ilişkin diğer hususlar, Yükseköğretim Kurulunun bu konularda belirlediği temel ilkelere uygun olarak yükseköğretim kurumları senatoları tarafından belirlenir. c. ... lisansüstü eğitim usul ve esasları ile öğrenim süreleri Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

6) 20/04/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin;

6.1) “Tezli yüksek lisans programı” başlıklı 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında; “Tezli yüksek lisans programı toplam yirmi bir krediden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ve tez çalışması kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi dahil en az sekiz ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur. Öğrenci, en geç danışman atanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl tez dönemi için kayıt yaptırmak zorundadır.”

6.2) “Süre” başlıklı 7 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında; “(1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırap yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyıldan tamamlanır. (2) **Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya bu süre içerisinde yükseköğretim kurumunun öngördüğü başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen;** azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen **öğrencinin yükseköğretim kurumu ile ilişkisi kesilir.**”

6.3) “Programlar, sınavlar ve değerlendirme” başlıklı 34 üncü maddesinin ilgili fıkralarında; “(4) Lisansüstü programlarla ilgili devam, ders sınavları, ders notları, derslerden başarılı sayılma koşulları, ders tekrarı ve diğer esaslar senato tarafından kabul edilen yönetmelikle belirlenir. (5) Bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren en az bir dersin lisansüstü eğitim sırasında verilmesi zorunludur. (6) Enstitü Kurulu tarafından onaylanan dersler içinden hangilerinin öğrencilerin ders programlarında yer alacağına, öğrenci ile birlikte öğrencinin danışmanı karar verir. Danışmanlık görevi tez danışmanı atanıncaya kadar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanı veya program koordinatörü/başkanı tarafından yapılır. (7) Yükseköğretim kurumlarınca, öğrencinin herhangi bir yarıyıldan sonra programına devam edebilmesi için gerekli ek başarı koşulları belirlenebilir.”

6.4) “Geçiş hükümleri” başlıklı Geçici Madde 1 in birinci fıkrasında; “Bu Yönetmelikle getirilmiş hükümlerin uygulaması ve belirlenmiş süreler yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren başlar.”

7) 17/07/2016 tarihli ve 29773 sayılı Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin;

7.1) “Öğretim Planları, dersler ve AKTS değerleri” başlıklı 7 nci maddesinin birinci fıkrasında; “(1) Enstitü anabilim/anasanat dallarındaki lisansüstü öğretim planları, lisansüstü programdan mezun olunabilmesi için alınması gereken zorunlu/seçmeli dersler, tez, seminer ve benzeri çalışmaları ile kredi toplamlarıdır. Bu öğretim planları bu yönetmelikte belirtilen asgari muhtevaya uymak şartı ile ilgili enstitü kurulunda görüşülerek onaylanır.”

7.2) “Lisansüstü programlara dönem kaydı” başlıklı 18 inci maddesinin birinci fıkrasında; “Öğrenciler, her yarıyıldaki ilgili mevzuat hükümlerine göre alınacak öğrenci katkı payını yatırarak alacakları dersler veya yapacakları seminer ve tez gibi çalışmalar için dönem kaydı yaptırmak zorundadır. İlgili mevzuat hükümlerine bağlı olarak katkı payı yatıracak öğrencilerden, süresi içinde katkı payını ödemeyenler ve mazeretleri ilgili birim yönetim kurulunca kabul edilmeyenler, o dönem için ders kaydı yaptıramaz ve öğrencilik haklarından yararlanamazlar. Ders kayıt işlemlerinin öğrenci bilgi sistemi üzerinden yapılması ve ders kayıt formu öğrenciler tarafından danışmana onaylatılması ve ilgili enstitü müdürlüğüne teslim edilmesi gerekmektedir.”

7.3) “Ders tekrarı” başlıklı 24 üncü maddesinin birinci fıkrasında; “Kayıt yaptırılan derslerin başarılması zorunludur.”

7.4) “Hüküm bulunmayan haller” başlıklı 32 nci maddesinde; “(1) Enstitülerin, öğretim programlarındaki farklılıkların gerektirdiği durumlar ile bu Yönetmelikte yer almayan diğer konularda; 2547 sayılı Kanun, 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ile ilgili diğer mevzuat hükümleri, Senato ve enstitü yönetim kurulu kararları uygulanır.”

7.5) “Geçiş hükümleri” başlıklı Geçici Madde 1 e göre; “(1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce kayıt yaptıran öğrenciler; bu Yönetmeliğin 33 üncü maddesi ile yürürlükten kaldırılan yönetmelik hükümlerine göre öğrenimlerini sürdürürler. Bu öğrencilerden talep edenler bu Yönetmelikle sağlanan haklardan enstitü yönetim kurulu kararıyla yararlanabilirler. Bu öğrencilerin ders ve tez dönemi için belirlenen azami süreler 2016-2017 eğitim ve öğretim yılı güz yarıyılından itibaren başlar. Lisansüstü eğitimin çeşitli aşamalarında bulunan öğrencilerin süre açısından intibakları ilgili enstitüler tarafından yapılır.”

8) 7.4 nolu paragrafta atıf yapılan 11/07/2013 tarihli ve 28704 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği’nin 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında; “Tezli yüksek lisans programının amacı, öğrencinin bilimsel araştırma yaparak yeni bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneği kazanmasını sağlamaktır. Bu program toplam yirmi bir krediden az olmamak şartıyla en az yedi adet ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ve tez çalışması kredisizdir. **Seminer çalışması tamamlandıktan ve danışmanın onayından sonra öğrenci tarafından sunumu yapılır, başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.** Öğrenci, en geç üçüncü yarıyılın başından itibaren her yarıyıl tez çalışmasına kayıt yaptırmak zorundadır.”; **31 inci maddesinin ilgili fıkralarında;** “(1) Tezli yüksek lisans programını tamamlama süresi azami üç yıldır. Derslerini başarıyla tamamlayan öğrenci tezini en erken üçüncü yarıyıl final sınavlarının başlangıcında teslim edebilir. (2) Dört yarıyıl sonunda kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan öğrenciler, başarısız oldukları derslerden ve/veya seminerden başarılı olmak zorundadır.”

9) 24/05/2017 tarihli ve 9/65 sayılı Senato kararı ile kabul edilen Atatürk Üniversitesi Eğitim ve Öğretim Uygulama Esasları'nın;

Adres : Kavaklıdere Mah. Zeytinli Caddesi No:4 Çankaya/ANKARA

Telefon : 0 (312) 465 22 00 Faks : 0 (312) 465 22 65

e-Posta : iletisim@ombudsman.gov.tr İnternet Adresi : www.ombudsman.gov.tr

9.1) “Tezli Yüksek Lisans Programı” başlıklı 7 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında; “(1)Tezli yüksek lisans programı öğrencinin bilimsel araştırma yöntemlerini kullanarak bilgilere erişme, bilgiyi derleme, yorumlama ve değerlendirme yeteneğini kazanmasını sağlar. (2) Tezli yüksek lisans programı **toplam yirmi bir krediden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşur. Seminer dersi ve tez çalışması kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.** Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim dönemi 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla seminer dersi dahil en az sekiz ders ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden oluşur. Öğrenci, en geç danışman atanmasını izleyen dönemden itibaren her yarıyıl tez dönemi için kayıt yaptırmak zorundadır.”

9.2) “Süre” başlıklı 31 inci maddesinde; “(1) Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta veya yabancı dil hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup, program en çok altı yarıyıldan tamamlanır. (2) **Dört yarıyıl sonunda öğretim planında yer alan kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayamayan veya bu süre içerisinde bu yönetmelikte yer alan başarı koşullarını/ölçütlerini yerine getiremeyen; azami süreler içerisinde ise tez çalışmasında başarısız olan veya tez savunmasına girmeyen öğrencinin Üniversite ile ilişkisi kesilir.”**

9.3) “Tez danışmanı atanması” başlıklı 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında; “Tez danışmanları, öğrencinin ders, seminer ve tez çalışmalarında her türlü danışmanlık görevini yürütür. Somut bilgi ve belgelere dayalı olarak bu faaliyetlerdeki aksaklıkların ilgili enstitü müdürlüğüne tespiti halinde anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü alınarak öğrencinin tez danışmanı ilgili enstitü yönetim kurulu tarafından değiştirilebilir.”

10) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Eğitim Öğretim Dairesi Başkanlığı’nın 13/06/2016 tarihli ve 35253 sayılı yazısında; “Bazı Yükseköğretim Kurumlarının 20 Nisan 2016 tarih ve 29690 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin uygulanmasında tereddüt ettikleri hususlara ilişkin yazıları 08.06.2016 tarihli Yükseköğretim Yürütme Kurulunda incelenmiş ve 2547 sayılı Kanun’un 7 inci ve 44 üncü maddesinin (c) fıkrası uyarınca, tereddüt edilen hususlara ilişkin olarak; a. Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde Geçici Madde 1 ile halen lisansüstü programlarda öğrenci olanlar için daha önce aldıkları süreler dikkate alınmadan yönetmelikte belirlenen azami süre yeniden başlamış olup, yönetmeliğin 20 Nisan 2016 tarihinde yayımlandığı ve 2015-2016 eğitim öğretim yılı bahar döneminin ortasına gelindiği alınarak, öğrenciler için yönetmelikte yer alan sürelerin başlangıç tarihi olarak 2016-2017 güz yarıyılına esas alınması, b. Azami sürenin yeniden başladığı dikkate alınarak, öğrencilerin ders, yeterlilik, tez vb. hususlarda daha önceki başarısız oldukları sayı dikkate alınmadan yönetmelikte yer alan hakların öğrencilere verilmesi gerektiği ve ilişkilerinin kesilemeyeceği,... hususlarında” açıklama yapılmıştır.

IV. KAMU DENETÇİSİ ARIF DÜLGER’İN KAMU BAŞDENETÇİSİ’NE ÖNERİSİ

11) Başvuranın iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat, emsal kararlar ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; ilgili idare tarafından başvurana yönelik uygulanan idari işlemde hukuka ve hakkaniyete aykırılık bulunmadığı tespit edildiğinden, başvurunun reddi yönünde hazırlanan “Ret Kararı Önerisi” Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

12) Kurumumuza yapılan başvuruda; Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü ... Ana Bilim Dalındaki yüksek lisans eğitimine devam ederken tarafına hiçbir bilgi verilmeden 18

Eylül 2018 tarihinde kaydının silinmesine itiraz eden başvuranın söz konusu işlemin tarafına tebliğ edilmediğini, ancak 15 Kasım 2018 tarihinde öğrendiğini, 4 Ocak 2019 tarihinde verdiği dilekçeye 15 Şubat 2019 tarihinde eline ulaşan 19 Ocak 2019 tarihli yazıda da tatmin edici bir cevap verilmediğini açıkladığı ve tez çalışmasını bitirme aşamasında kayıt silme işleminin iptal edilmesini talep ettiği anlaşılmıştır.

13) Somut olaya bakıldığında; başvuranın Sosyal Bilimler Enstitüsü ... Bilim Dalında 23/08/2013 tarihinde tezli yüksek lisans programına kayıt olduğu; 2013-2014 Güz yarıyılı itibariyle almaya başladığı derslerini 2013-2014 Bahar yarıyılı itibariyle tamamladığı ve 2013-2014 Bahar yarıyılı itibariyle her dönem, hiç kayıt yaptırmadığı 2016-2017 Bahar yarıyılı hariç, olmak üzere seminer dersine kayıt yaptırdığı, 18/09/2018 tarihli ve ... sayılı Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla süresinde seminer dersini vermediği gerekçesi ile kaydının silindiği görülmüştür.

14) Konuyla ilgili mevzuat incelendiğinde; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nda lisansüstü eğitim usul ve esasları ile öğrenim sürelerinin Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikle belirleneceği düzenlenmiş; 20/04/2016 tarihli Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nde en az yedi ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasından oluşan tezli yüksek lisans programında, Seminer dersinin kredisiz olarak başarılı veya başarısız olarak değerlendirileceği, dört yarıyıl sonunda Seminer dersini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin ilişkisinin kesileceği ve söz konusu Yönetmeliğin Geçici 1 inci maddesinde de bu Yönetmelikle belirlenmiş sürelerin yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren başlayacağı açıklanmış; YÖK'ün tüm yükseköğretim kurumlarına gönderdiği yazısıyla yönetmelikte yer alan sürelerin başlangıç tarihi olarak 2016-2017 güz yarıyılına esas alınması gerektiği belirtilmiştir. 17/07/2016 tarihli Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Yönetmeliği ile Uygulama Usul ve Esasları birlikte değerlendirildiğinde, ilgili tarafından seminer dersinin alınması gerektiği ve dört yarıyıl sonunda başarıyla tamamlanmadığı takdirde ilgilinin ilişkisinin kesileceği açıktır. İlaveten, mezkûr Yönetmeliğin Geçici 1 inci maddesinde de anılan Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce kayıt yaptıran öğrencilerin, bu Yönetmeliğin 33 üncü maddesi ile yürürlükten kaldırılan yönetmelik hükümlerine göre öğrenimlerini sürdürecekleri dikkate alındığında, başvuranın ilk kayıt olduğu tarihte yürürlükte olan Yönetmeliklerde de seminer dersinin alınması gerektiği, ayrıca seminer çalışması tamamlandıktan ve danışmanın onayından sonra öğrenci tarafından sunumunun yapılarak başarılı veya başarısız olarak değerlendirileceği tespit edilmiştir.

15) Emsal uygulamalara bakıldığında;

15.1) Kurumumuza yapılan benzer bir başvuruya verilen 28/03/2019 tarihli ve 2018/15267 sayılı Tavsiye Kararında; 19/01/2015 tarihinde Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı tezli yüksek lisansı programına kabul edilen başvuranın, 2016 bahar döneminde tüm derslerini verdiği, 2017 yılı Kasım ayında da kredisiz olan Seminer dersini vererek tez aşamasına geçtiği, seminerini sunduktan sonraki dönemlerde ders kaydında hiçbir zaman Seminer dersinin çıkmadığı, sadece tez danışmanının danışmanlığını seçerek ders kayıtlarını yaptığı, 2018 yılı Güz Dönemi başlamadan önce Enstitüye tez öneri formunu sunduğu ve dönem başladığında da harcını yatırarak ders kaydını yaptığı, ancak kaydının silindiği, kendi sorumluluğunda olmayan bir işlem sebebiyle yüksek lisans kaydının tezini bitirme aşamasında sonlandırıldığı, idarenin bu işleminin hukuka ve mevzuata açıkça aykırı olduğu ifadesiyle yüksek lisans kayıt silme işleminin geri alınmasının talep edildiği; yapılan inceleme neticesinde, "her ne kadar Seminer dersinin süresinde başarı ile tamamlanmadığını öğrenci dosyasından tespit eden Enstitü'nün, mevzuatta yer alan "dört yarıyıl sonunda Seminer dersini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisinin kesileceği" şeklindeki düzenlemeye uygun olarak başvuranın kaydını sildiği anlaşılrsa da

“Seminer Değerlendirme Formu” dosyasında olmamakla birlikte başvuranın söz konusu dersi aldığı ve başarıyla geçtiğinin sabit olduğu, başvuranın ve tez danışmanının bu husustaki ifadelerinin ve yaptıkları işlemlerin örtüştüğü, başvuranın bir öğrenci olarak tezli yüksek lisans programında başarılı olması gerekli olan kredisiz Seminer dersinin alımında üzerine düşen sorumlulukları yerine getirdiği, ancak tez danışmanının da yazılı olarak ifade ettiği üzere Enstitü’ye iletilerek öğrenci dosyasına girmesi gereken “Seminer Değerlendirme Formunun” öğrencinin sorumluluğunda olmayan nedenlerle Enstitü’ye ulaşmadığı anlaşılmış ve bu aksaklığın idarenin sorumluluğunda olduğu değerlendirilmiş ve üstelik Seminer dersinin başarı ile verildiği iddia edilen dönemi takip eden dönemde söz konusu derse kayıt yaptırılmaması ve yine akabinde tez danışmanı aracılığıyla Enstitü’ye sunulan tez projesinin Enstitü Yönetim Kurulunca uygun bulunmasının başvuranın iddialarını ayrıca doğrulaması karşısında başvuranın kredisiz Seminer dersini süresinde başarı ile verdiği ve yaşanan aksaklığın öğrenciye yüklenilemeyeceği kanaatine varılmış; sonuç olarak, başvuranın Seminer dersini süresinde başarı ile verdiği kanaatine varıldığından Enstitü Yönetim Kurulu’nun 18/09/2018 tarihli ve ... toplantı sayılı kararıyla başvuranın “dördüncü yarıyılı tamamlayıp seminer vermediği” gerekçesiyle kaydının silinmesi işleminin hukuka ve hakkaniyete aykırı olduğu tespit edilmiş; başvurunun kabulü ve Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu’nun 18/09/2018 tarihli ve ... toplantı sayılı kararıyla başvuranın “dördüncü yarıyılı tamamlayıp seminer vermediği” gerekçesiyle kaydının silinmesi işleminin geri alınması yönünde Atatürk Üniversitesi Rektörlüğüne tavsiye kararı verilmiş ve söz konusu tavsiye kararına uyulmuştur.

15.2) Benzer konudaki davalara bakıldığında;

15.2.1) Erzurum 1. İdare Mahkemesinin 2018/1832 Esas numaralı yürütmenin durdurulması kararında; “Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arap Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı yüksek lisans öğrencisi davacı tarafından, Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Uygulama Esasları’nın 8/2 maddesi gereğince seminer dersini süresi içerisinde başarılı olarak tamamlamadığından bahisle öğrencilik kaydının silinmesine ilişkin Yönetim Kurulu’nun 18/09/2018 tarih ve 20472 sayılı işleminin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır. Uyuşmazlığa konu olayda, davacı hakkında tanzim olunan ve davacının 14/05/2018 tarihinde gerçekleştirilen yüksek lisans seminer formunda davacının başarılı olarak kabul edildiğinin davacının tez danışmanı Prof. Dr. ... tarafından imza altına alındığı, anılan seminer sunum formunun Enstitü Müdürlüğü’ne süresinde ulaştırılmadığından bahisle dava konusu işlemin tesis edildiği görülmüştür. Bu bakımdan, dosya kapsamında mevcut olan ve davacının başarılı olarak kabul edildiği 14/05/2018 tarihli yüksek lisans seminer sunum formundan anlaşılacağı üzere, davacının seminer dersini süresinde başarıyla gerçekleştirdiği, bu raporların Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü’ne daha geç ulaştırılmış olmasının davacıdan kaynaklanan bir durum olmadığı ve davacının öğrencilik kaydının silinmesi sonucunu doğurmayacağı, dolayısıyla tesis edilen işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır. Öte yandan, dava konusu işlemin kayıt silme işlemine ilişkin olması sebebiyle uygulanmaya devam etmesi halinde davacının eğitim hayatının olumsuz etkileneceği açık olduğundan davacı açısından telafisi güç zararlar doğuracağı da ortadadır. Açıklanan nedenlerle, hukuka aykırılığı açık olan dava konusu işlemin, uygulanması halinde telafisi güç zararlar doğabileceğinden 2577 sayılı Kanun’un 27. maddesi uyarınca teminat alınmaksızın yürütmenin durdurulmasına” karar verildiği;

15.2.2) Yürütmenin durdurulması talebinin reddine karar verilen bir davada ise “Atatürk Üniversitesi Rektörlüğü Sosyal Bilimler Enstitüsü’ne bağlı Rus Dili ve Edebiyatı bölümünde yüksek lisans öğrenimine devam etmekteyken 4 yarıyıl içerisinde seminer dersinin tamamlayamaması nedeniyle kaydı silinen davacı tarafından, kaydının silinmesine ilişkin 18/09/2018 tarihli işlemin, yüksek lisans öğrenimine başladığı 21/01/2016 tarihinde yürürlükte olan yönetmeliğe göre ilgili dersin tez ile yürütülen bir çalışma olduğu ve 24/06/2016 tarihinde

yürürlüğe giren Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği uyarınca 4 yarıyıl boyunca tamamlanmasının zorunlu bir ders olarak kabul edildiği, bu konuda kazanılmış hakkının bulunduğu, tesis edilen işlemin haksız ve hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek iptali ve yürütmesinin durdurulmasının istenildiği, yürütmenin durdurulması talebinin ve sonrasında davacı tarafından bu ara karara yapılan itirazın da reddine karar verildiği görülmüştür.

16) Başvuranın iddiaları, idarenin açıklamaları, ilgili mevzuat ve emsal uygulamalar çerçevesinde; başvuranın 2013-2014 Bahar yarıyılı itibariyle Seminer dersi hariç derslerini tamamladığı ve sonrasında her dönem seminer dersine kayıt olduğu, ancak dersin gereklerini yerine getirdiğine dair somut belge olmadığı ve ayrıca dersin başarıyla tamamlanmadığı, bu hususta başvuranın *“tez aşamasına geçtikten sonra seminer dersini seçmesi gerektiğinin tarafına söylendiğini, ancak hiçbir seminer dersine bir öğretim üyesi ataması yapılmadığını, söz konusu dersi nasıl tatbik edeceğinin tarafına herhangi bir resmi ya da gayri resmi iletişim kanalıyla iletilmediğini”* ifade ettiği, ancak ders kayıt işlemlerine ilişkin yapılan incelemede her dönem başvuranın SOBSEM kodlu Seminer-YL dersini eklediği ve Prof. Dr. ...'nin de ders kaydını onayladığı, söz konusu dersin haftalık müfredatı takip eden bir ders olmaması karşısında her ne kadar tez danışmanının herhangi bir sorumluluğunun olmadığı söylenemese de dersin gereklerinin yerine getirilmesi ve başarılması noktasında öncelikle öğrencinin sorumlu olduğu, diğer yandan söz konusu seminer dersinin yüksek lisans programının zorunlu derslerinden biri olduğu ve süresinde tamamlanması gerektiği, daha önce benzer bir başvuru için verilen Tavsiye Kararımız ile yürütmenin durdurulması taleplerinin kabulüne karar verilen davalarda da sorumluluğunu yerine getiren, yani derse kaydını gerçekleştirerek seminer ödevini sunan, ancak ilgili formun ilgili Enstitüye ulaştırılmasında sıkıntı olan durumlardaki sorumluluğun öğrenciye yüklenemeyeceğinden hareketle kabul kararları verildiği, başvuranın ise seminer dersinin gereklerini yerine getirmediği, bu çerçevede yukarıda yer verilen mevzuatta yer alan *“dört yarıyıl sonunda Seminer dersini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin Üniversite ile ilişkisinin kesileceği”* şeklindeki hükme uygun olarak Enstitü Yönetim Kurulu'nun 18/09/2018 tarihli ve 20.472 sayılı kararıyla seminer dersini vermediği gerekçesiyle başvuranın kaydının silinmesi işleminde hukuka ve hakkaniyete aykırılık olmadığı sonuç ve kanaatine varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

17) İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “İyi yönetim ilkeleri” başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirmeler neticesinde; başvurunun inceleme ve araştırması kapsamında Kurumumuzca istenilen bilgi ve belgelerin, Üniversite tarafından süresinde ve gerekçeli olarak Kurumumuza gönderildiği; ancak başvuranın kaydının silindiğinin başvurana bildirilmediği, böylelikle *“kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi”* ile *“karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi”* ilkelerine uyulmadığı tespit edildiğinden, idarenin bahse konu ilkelere uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

18) 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, bu Ret Kararının başvurana tebliğ tarihinden itibaren, ilgili idarenin işlemine karşı (varsa) dava açma süresinden kalan süre, kaldığı yerden işlemeye devam edecek olup Erzurum İdare Mahkemelerinde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle;

Başvurunun REDDİNE,

**Kararın başvuran ile ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE tebliğine,
Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.**

e-imzalıdır
Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi